

**Пачалася
рэгістрацыя
на ЦТ**

**Хто з галавой
у рабоце?**

**Як мы
на прывідаў
палявалі**

ЦЫТАТА ДНЯ

**Мікалай ШАРСТНЁЎ,
старшыня Віцебскага
аблвыканкама:**

«Ці маем мы сёння той узровень школьнай адукацыі, які павінен быць?! Відавочна, што часта без рэпетытару дзіця не адолее тэсціравання, а значыць, не стане студэнтам. Менавіта таму бацькі ўжо за некалькі гадоў да паступлення пачынаюць шукаць моцных педагогаў, каб падрыхтаваць школьніка да паступлення. Але ж дзяржава ўкладвае ў адукацыю каласальныя сродкі, якія затрачваюцца на тое, каб вывучыць дзяцей, а ў выніку веды адшліфоўваюць рэпетытары. Гэта няправільна, значыць, сістэму адукацыі трэба сур'ёзна ўдасканальваць».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 5.05.2016 г.

Долар ЗША		19400,00 ▲
Еўра		22294,00 ▲
Рас. руб.		293,35 ▼
Укр. грыўня		770,45 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

5 МАЯ 2016 г. **ЧАЦВЕР** № 84 (28194) Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ПАД ПУНСОВЫМІ ВЕТРАЗЯМІ

Маладыя мамы Алена КАПУСЦІНА і Наталля АЛЯКСЕЙЧЫК з сынамі Маркам і Дзмітрыем з задавальненнем гуляюць па чыстых прыбраных вуліцах родных Ганцавіч.

Фота Анатоля КІШЧУКА.

■ Сацыяльны вектар

У СТАРАСЦІ МАЕШ, КАЛІ Ё МАЛАДОСЦІ ДБАЕШ

Забяспечыць больш высокі ўзровень жыцця пры выхадзе на пенсію можа дадатковае пенсійнае страхаванне

Мы часта ківаем у бок бадзёрых еўрапейскіх старых, якія маюць магчымасць пасля выхаду на пенсію жыць у сваё задавальненне, адпачываючы на круізных лайнерах або папіваючы каву на ўзбярэжжы Атлантычнага акіяна дзе-небудзь у Партугаліі. Чаму яны могуць сабе гэта дазволіць, а нашы пенсіянеры — не? Адказ на гэтае пытанне не настолькі відавочны, як гэта можа падацца на першы погляд. Бо на самай справе і на Захадзе пенсіі, якія выплачвае дзяржава, невысокія і могуць забяспечыць толькі мінімум для выжывання.

Галоўнае адрозненне паміж тамтэйшымі пенсіянерамі і «нашымі» ў тым, што за мяжой практычна кожны работнік з маладосці пачынае фарміраваць сваю ўласную, назапашвальную частку пенсіі з дапамогай дадатковага пенсійнага страхавання. І гэтыя дадатковыя сумы пасля выхаду на заслужаны адпачынак выплачваюцца яму разам з дзяржаўнай пенсіяй.

Вось і атрымліваецца, што пенсія, якую выплачвае дзяржава, служыць для таго, каб забяспечыць чалавеку самае неабходнае. А дадатковая, самастойна назапашаная, дае магчымасць забяспечыць звыклы ўзровень жыцця, які быў у чалавека, калі ён працаваў.

Для беларусаў гэта пакуль у навіну. У адрозненне ад еўрапейскіх краін мы атрымліваем толькі пенсію ад дзяржавы, а пенсійнае страхаванне ў нас развіта вельмі слаба. Асноўная прычына, як кажуць спецыялісты, — недавер людзей да доўгатэрміновых зберажэнняў. Бо пенсійнае страхаванне — гэта калі дагаворы заключаюцца на 10, 20, а то і на 40 гадоў...

Але страхушчыкі адзначаюць, што і нашы суайчыннікі ўжо пачынаюць цікавіцца магчымасцю зарабіць сабе большую пенсію. Так, паводле звестак страхавой кампаніі «Стравіта», за апошнія 5 гадоў колькасць заключаных дагавораў пенсійнага страхавання з фізічнымі асобамі ў іх павялічылася ў 2,6 раза. Пры гэтым сярэдні ўзрост кліента — 39 гадоў, а амаль 40% кліентаў — гэта маладыя людзі да 35 гадоў.

СТАР. 4

■ Спажывецкі кошык

А ШТО Ё ПАКЕЦІКУ?

З замежным насеннем можна занесці хваробы, якія вас цалкам пазбавяць ураджаю

Чаму з кожным годам усё складаней атрымаць якасны ўраджай? Адкуль у наш агарод трапляюць усялякія заразы? Якія культуры варта пасадзіць дома? Па адказы на гэтыя і іншыя пытанні звяртаемся ў Інстытут агародніцтва НАН Беларусі.

Ультраранні гатунак тамата «Кроха».

Насенне — той тавар, які не трэба набываць з рук. Адна бяда, калі ў вас вырасце не тая культура, на якую разлічвалі, напрыклад, замест брусельскай капуста — звычайная салатная. Часта на пакетах з насеннем пад рознымі назвамі можа падавацца адзін і той жа гатунак. Але ёсць і больш сур'ёзныя праблемы — з няясным таварам вы рызыкуеце занесці на свой участак хваробы. Ад некаторых немагчыма пазбавіцца 5 і нават 10 гадоў!

Сёння ў свеце шмат фірмаў, якія займаюцца насеннем. І ніхто з іх адказнасці перад агароднікамі не нясе. Хіба дачнік пойдзе судзіцца з-за аднаго пакеціка насення, тым больш калі ў яго замежныя вытворцы? А вось айчынная прадукцыя правяраецца па ўсходжасці ў дзяржаўнай насеннай ін-

спекцыі, акрамя таго, гатункі выпрабавваюцца на асобных участках.

— Глебава-кліматныя ўмовы Беларусі адрозныя ад тых, што ў іншых краінах. Адпаведна, агароднікам трэба выбіраць тыя гатункі, якія прыстасаваны да нашых умоў, — заўважае **загадчык лабараторыі паслёнавых культур, кандыдат біялагічных навук Леанід МІШЫН**. — Яшчэ адзін плюс айчынага насення — вучоныя адсочваюць найбольш распаўсюджаныя ў краіне хваробы і імкнуча выводзіць гатункі, якія найбольш да іх устойлівыя. Але існуе шэраг захворванняў, генаў устойлівасці да якіх не знойдзена ва ўсім свеце, напрыклад, фітафтароз тамата.

СТАР. 4

